

підняли на 1% ВВП Польщі. Більше половини працездатних українців у східній та центральній частині Європи знайшли роботу [4].

Окрім особистих коштів українських біженців, низка європейських держав отримали також і допомогу з європейських фондів на утримання українців що склала 17 мільярдів євро. Найбільший з них – «Фонд згуртування», виплати з якого здійснюються насамперед для країн ЄС, ВВП яких нижчий від середнього у блоці (Португалія, Греція, Хорватія, Кіпр, Мальта, Болгарія, Чехія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Польща, Румунія, Литва, Латвія та Естонія). Ці країни можуть використовувати дані кошти для фінансування житла, шкіл, догляду – на всі заходи, необхідні для підтримки переміщених осіб з України [4].

Загалом вплив війни в Україні на економіку країн Європейського Союзу є значним та буде проявлятися, як в позитивних так і негативних явищах.

Перелік використаних джерел:

1. Крижний А. Найгірше попереду: як війна в Україні впливає на європейські економіки. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/naygirshe-poperedu-yak-viyna-v-ukrajini-vplivaye-na-yevropeyski-ekonomiki-doslidzhennya-12401823.html>

2. Коваленко О. Єврокомісія змінила прогноз щодо економіки ЄС. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/yevrokomisiya-zminila-prognoz-shchodo-ekonomiki-yes-12143556.html>

3. Війна в Україні та її наслідки для ЄС - Блог Високого представника ЄС Жозепа Борреля. URL: <https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine>

4. Абрамович О. Біженці та економіка – які наслідки для ЄС має наплив українців URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/bizhentsi-ta-ekonomika-yaki-naslidky-dlya-yes-maye-naplyv-ukrayintsiv/32641171.html>

Ярослав Статкевич

Західноукраїнський Національний Університет
м. Тернопіль

ОСОБЛИВОСТІ СПІВРОБІТНИЦТВА СВІТОВОГО БАНКУ І УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Світовий Банк, як одна з провідних міжнародних фінансових організацій, відіграє критичну роль у розв'язанні глобальних викликів. Заснований з метою сприяти економічному відновленню після Другої світової війни, він з часом розвинувся у важливий інструмент для боротьби з бідністю та сприяння сталому розвитку. Його актуальність в сучасному світі важко переоцінити, оскільки він продовжує відігравати важливу роль у боротьбі з бідністю, сприянні сталому розвитку та зміцненні глобальної економіки.

Попри свою важливість, Світовий Банк стикається з рядом проблем, які обмежують його ефективність та ефективність реалізації його місії. Однією з таких проблеми у світі є Криза продовольчої безпеки, яка пов'язана війною росії

в Україні. Війна в Україні призвела до порушення сільськогосподарської інфраструктури та обмеження доступу до земельних ресурсів для сільськогосподарського виробництва. Це призводить до зменшення виробництва харчових продуктів, та підвищення рівня продовольчої незабезпеченості. Для Світового Банку це становить виклик у забезпеченні гуманітарної допомоги, розвитку сільського господарства та забезпеченні продовольчої безпеки в умовах конфлікту.

З метою підтримки доступу сільгоспвиробників до фінансування через пільгове кредитування та гранти, в межах проекту Світового банку "Екстрений проект надання інклюзивної підтримки для відновлення сільського господарства України" (ARISE), Україна і Міжнародний банк реконструкції та розвитку підписали грантову та кредитну угоду на суму 550 млн дол. [3].

Також варто зазначити, що політична та економічна нестабільність в Україні може знизити інвестиційний клімат, що ускладнить залучення інвестицій для розвитку регіону та підтримки проектів Світового Банку.

Для розв'язання цих проблем, Світовий Банк від початку російського вторгнення в Україну з лютого 2022 року працює з міжнародними партнерами над мобілізацією коштів, які надходять до бюджету, щоб допомогти Уряду України забезпечити підтримку критично важливих державних функцій. З початку вторгнення Світовий банк мобілізував понад 37,5 мільярдів доларів у вигляді екстреного фінансування, надаючи платформи для підтримки від донорів і міжнародних партнерів, які доповнили власні ресурси організації для допомоги уряду України задовольнити нагальні бюджетні потреби та підтримати основні державні послуги [1].

Світовий банк від початку повномасштабного вторгнення росії використав широкий спектр інструментів фінансування для швидкої виплати коштів, використавши вже існуючі проекти та створивши нові. Зокрема, у цей період Світовий банк створив Цільовий фонд підтримки, відновлення, відбудови та реформування України (URTF) [2] як інструмент оперативної та гнучкої підтримки Уряду України для збереження його адміністративного потенціалу, спроможності надавати послуги та здійснювати заходи з допомоги у надзвичайних ситуаціях, а також плануванні та реалізації програми відновлення, стійкої відбудови та реформування України. В межах цього фонду фінансуються проекти, спрямовані на ремонт пошкодженої інфраструктури, відновлення надання державних послуг та підтримку економічної діяльності у сферах охорони здоров'я, енергетики, логістики, сільського господарства та житлово-комунального господарства тощо..

Також Світовий банк запустив проект «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні» (PEACE) [2], що надає допомогу у виплаті пенсій людям похилого віку, грантів внутрішньо переміщеним особам, заробітної плати вчителям та працівникам служб з надзвичайних ситуацій. Світовий банк запровадив низку механізмів, призначених для моніторингу надання послуг і перевірки щодо шахрайства та корупції.

Загалом, Світовий банк має ідеальні можливості для партнерства з Україною у відновленні більш стійкої економіки після нашої перемоги, як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі

У цілому, Світовий Банк залишається важливим інструментом у реалізації глобальних цілей розвитку, але для забезпечення його ефективності та реалізації повного потенціалу, необхідно постійно вдосконалювати його методи та підходи.

Перелік використаних джерел:

1. Spotlight: Sustaining support for Ukraine. URL: <https://www.worldbank.org/en/about/annual-report/regional-engagements?dropid=eca#ECA-spotlight>

2. Світовий банк і Україна: Закладання фундаменту для відновлення в умовах війни. 05.12.2023. URL: <https://www.worldbank.org/uk/results/2023/11/30/the-world-bank-and-ukraine-laying-the-groundwork-for-reconstruction-in-the-midst-of-war>

3. Україна отримає \$550 млн у рамках проєкту СБ для відновлення сільського господарства. 08.11.2023 URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/946182.html>

Аліна Тарашевська
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ

Складні й суперечливі процеси глобалізації бізнесу, обмеженість ресурсів, прискорення технологічних нововведень, посилюють конкуренцію суб'єктів господарювання на світових ринках. За умов конкуренції компанії, прагнучи до максимальної реалізації свого економічного потенціалу покращують наявні товари і послуги та створюють нові за допомогою оптимізації ресурсів. Одним із критеріїв успішної діяльності підприємств на глобальному ринку у сучасних умовах є рівень їх міжнародної конкурентоспроможності, що визначається здатністю конкурувати на міжнародному ринку з іншими компаніями. Міжнародна конкурентоспроможність підприємства – це характеристика підприємства, яка є формою прояву ступеня реалізації його потенційної спроможності формувати, утримувати та використовувати стійкі конкурентні переваги на міжнародному ринку, які відображаються його конкурентним потенціалом. [1, с. 65]. Конкурентний потенціал підприємства, в найбільш загальному вигляді, можна представити як конкурентні можливості фірми внутрішнього і зовнішнього характерів, які дозволяють суб'єкту господарювання підтримувати ефективну конкурентну боротьбу на ринку